

WOJEWODA LUBUSKI

Gorzów Wlkp., 20 lutego 2014 r.

SO-I.431.16.2013.MWił

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą” pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich, Cudzoziemców i Cyfryzacji Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadzili kontrolę w Urzędzie Miasta i Gminy we Wschowie w zakresie całokształtu działalności związanej z ewidencją ludności i dowodami osobistymi.

Jednostka kontrolowana – Urząd Miasta i Gminy we Wschowie, Rynek 1, 67-400 Wschowa, którego kierownikiem jest Burmistrz – pan Krzysztof Grabka, Regon: 526788, NIP 697-10-12-109. Osobami odpowiedzialnymi są: Burmistrz Wschowy – pan Krzysztof Grabka. Osobą udzielającą wyjaśnień były panie Beata Podhajska zatrudniona na stanowisku podinspektora, pani Aneta Zakrzewska zatrudniona na stanowisku inspektora, pani Maria Kasmi zatrudniona na stanowisku inspektora w Wydziale Spraw Organizacyjnych i Społecznych.

Jednostka kontrolująca – Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. w składzie:

Ewa Szoppe – Kierownik Oddziału Spraw Obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich, Cudzoziemców i Cyfryzacji, jako przewodnicząca zespołu kontrolującego na podstawie upoważnienia nr 392-1/2013 z dnia 11.09.2013 r.

Magdalena Wilińska – inspektor w Oddziale Spraw Obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich, Cudzoziemców i Cyfryzacji na podstawie upoważnienia nr 392-2/2013 z dnia 11.09.2013 r.

Kontrola rozpoczęła się i zakończyła w dniu 20 września 2013 r. Kontrolujący dokonali wpisu w książce kontroli Urzędu Miasta i Gminy we Wschowie pod nr 3/2013.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych wraz z aktami wykonawczymi w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2013 r., ze szczególnym uwzględnieniem:

- rejestracji zdarzeń meldunkowych obywateli polskich i cudzoziemców w drodze czynności materialno-technicznej;
- prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych;
- wprowadzania danych do systemów teleinformatycznych;
- procedury przyjmowania i wydawania dowodów osobistych;
- udostępniania danych osobowych zawartych w gminnym zbiorze meldunkowym, jak i ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych.

WNIOSKI I UWAGI

W kontrolowanym okresie dokonano 325 zgłoszeń pobytu stałego i 106 zgłoszeń pobytu czasowego w drodze czynności materialno – technicznej. W tym samym czasie 57 osób dokonało wymeldowania, w tym jeden cudzoziemiec. W analizowanym okresie nie przyjęto zgłoszenia pobytu stałego cudzoziemców, przyjęto natomiast 4 zgłoszenia pobytu czasowego cudzoziemców. W realizacji powyższego zadania nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zgłaszanie i przyjmowanie danych do zameldowania i wymeldowania odbywało się zgodnie z procedurą opisaną w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie zgłaszania i przyjmowania danych niezbędnych do zameldowania i wymeldowania oraz prowadzenia ewidencji ludności i ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych (Dz. U. z 2012r., poz. 1475). Sprawdzone ponad 50% złożonych w kontrolowanym okresie druków meldunkowych, na podstawie których stwierdzono, iż wszystkie rubryki są prawidłowo wypełniane, a w miejscu przeznaczonym na potwierdzenie pobytu osoby w lokalu znajdował się podpis osoby dysponującej tytułem prawnym do lokalu.

W zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych w kontrolowanym okresie wszczęto 33 postępowania, w tym 6 umorzono, 10 zakończono a 23 są w toku. Na podstawie przedłożonych dokumentów stwierdzono, że postępowanie WOS.5343.13.2013.AZ., zawiera złą podstawę prawną informującą o wszczęciu postępowania. Organ gminy powinien poinformować strony o wszczęciu postępowania na

podstawie art. 61 § 4 ustawy z 14 czerwca 1960r. Kodeksu postępowania administracyjnego (j.t. Dz.U. z 2013 poz. 267). Powyższe postępowanie wszczęto na wniosek Wydziału Gospodarki Lokalowej Urzędu Miasta i Gminy we Wschowie. Taka praktyka nie może zostać uznana za prawidłową. Wydział Gospodarki Lokalowej jest komórką organizacyjną Urzędu Miasta i Gminy we Wschowie, w związku z powyższym może być traktowany jako inicjator postępowania prowadzonego z urzędu, a nie na wniosek strony. Podobna sytuacja miała miejsce w postępowaniach nr WOS.5343.13.2013.AZ, WOS.5343.1.2013.AZ, WOS.5343.2.2013.AZ, WOS.5343.26.2013.AZ, WOS.5343.28.2013.AZ, WOS.5343.14.2013.AZ. Wydział Gospodarki Lokalowej powinien zostać poinformowany o sposobie zakończenia sprawy, jednakże nie posiada przymiotu strony w postępowaniach o wymeldowanie.

Postępowanie WOS.5343.7.2013.AZ, zawiera wadliwie sporządzony protokół z przesłuchania stron, gdyż nie ma w nim odpowiednich pouczeń, m.in. o prawie odmowy zeznań i odpowiedzi na pytania oraz odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania. Organ gminy w toku postępowania wezwał strony do przedłożenia aktu notarialnego. Takie wezwanie jest zbędne, gdyż organ gminy może we własnym zakresie uzyskać dokumenty potwierdzające prawo własności lub najmu lokalu. Analogicznie postąpiono w sprawie WOS.5343.13.2013.AZ, gdzie dodatkowo nie umieszczono informacji o przedłużeniu terminu postępowania.

Postępowanie WOS.5343.8.2013.AZ jest w toku. Dokumenty zawierają dwie informacje o przedłużeniu terminu 01.03.2013r. oraz 18.08.2013r., natomiast zgromadzony materiał nie daje podstaw by takie przedłużenie było konieczne.

W postępowaniu WOS.5343.9.2013.AZ oraz WOS.5343.16.2013.AZ nie zachowano właściwego trybu postępowania. Mimo, iż do złożonego wniosku nie dołączono potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej, organ wszczął postępowanie. Strony zostały poinformowane o jego wszczęciu. Dodatkowo strona wnioskująca na podstawie art. 64 § 2 kpa została wezwana do uzupełnienia braków formalnych tj. dokonania opłaty skarbowej i dołączenia tytułu prawnego do lokalu. Tymczasem organ gminy powinien na podstawie art. 261 § 1 i 2 wezwać stronę do uiszczenia opłaty skarbowej. Jeśli strona nie uczyni zadość wezwaniu, wniosek należy zwrócić lub czynności uzależnionej od opłaty zaniechać. Również jak w postępowaniach opisanych powyżej urząd powinien we własnym zakresie uzyskać dokument potwierdzający prawo do lokalu. Dopiero po uzyskaniu potwierdzenia wpłaty opłaty skarbowej możliwe jest wszczęcie postępowania w sprawie wymeldowania.

Postępowanie WOS.5343.29.2013.AZ, zostało wszczęte bez uzupełnienia braków formalnych, gdyż na wniosku o wymeldowanie brak jest podpisu wnioskodawcy. Organ przed wszczęciem postępowania na podstawie art. 64 K.p.a. powinien wezwać wnioskodawcę, aby uzupełnił wniosek o brakujący podpis, pod rygorem pozostawienia podania bez rozpoznania

Postępowania WOS.5343.10.2013.AZ, WOS.5343.11.2013.AZ, WOS.5343.15.2013, WOS.5343.17.2013.AZ, WOS.5343.23.2013.AZ, WOS.5343.25.2013.AZ nie zawierają tytułu prawnego do lokalu, co nie pozwala zweryfikować czy wnioskodawcy postępowań są stronami i czy miały prawo wniesienia podania o wymeldowanie.

Postępowanie WOS.5343.32.2013.AZ, organ gminy umorzył ponieważ strona zameldowała się pod innym adresem. W aktach sprawy brak jest dokumentu potwierdzającego to zameldowanie.

Postępowania, które na dzień kontroli nie były zakończone w większości przypadków były przeterminowane.

W systemie informatycznym ewidencja ludności prowadzona jest w oparciu o program RADIX. Podczas kontroli stwierdzono, że spełnia on wymagania w zakresie gromadzenia danych określonych w art. 44a ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych. Dane w systemie są aktualizowane i przesyłane do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego na bieżąco, dzięki czemu wojewódzki zbiór meldunkowy i zbiór PESEL zawierają dane zgodne ze stanem rzeczywistym.

Kontroli poddano również prawidłowość przyjmowania wniosków o wydanie dowodu osobistego. W kontrolowanym okresie wydano 918 dowodów osobistych, w tym 159 dowodów małoletnim. Na dzień kontroli 400 mieszkańców gminy nie dokonało wymiany starego książeczkowego dowodu na nowy. Z uzyskanych informacji wynika, że osoby te są starsze lub przebywają za granicą.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w wykonywaniu powyższego zadania. Zespół kontrolny sprawdził następujące koperty dowodowe: 34654, 34863, 34865, 34902, 34608, 34464, 34520, 34289, 34295, 34300, 34722, 34726, 34553, 34881, 34567, 34616, 34633, 34437, 34462, 34294, 34299. Wszystkie koperty dowodowe zawierały wymagane dokumenty, tj. wniosek o wydanie dowodu osobistego, akty stanu cywilnego, gdy ich złożenie jest wymagane, odcinek B formularza. Wnioski dowodowe wypełniane są prawidłowo. W przypadku dowodów wydawanych małoletnim, zgodę na ich wydanie wyrażali oboje rodzice składając swoje podpisy na wnioskach o wydanie dowodu. W przypadku jednej osoby koperta dowodowa nr 34462, nie zawierała informacji o poprzednich dowodach osobistych.

Podmiot w kontrolowanym okresie wydawał zaświadczenia na podstawie art. 44g ust. 1 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz udostępnił 642 informacje dotyczące danych osobowych i adresowych z gminnego zbioru meldunkowego w oparciu o art. 44 h ustawy. W 10 przypadkach, poświadczenia zameldowania były wydawane osobom trzecim. Według obowiązujących przepisów zaświadczenie takie wydaje się osobie, której ono dotyczy. Gdy osoba nie może się stawić osobiście wymagane jest pełnomocnictwo. W trzech przypadkach udostępniono dane jedynie na podstawie imienia i nazwiska osoby, o której dane występowało. Zgodnie z art. 44i ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t.j. Dz. U. z 2006r. Nr 139, poz. 993 ze zm.) organ rozpatrujący wniosek odmawia, w drodze decyzji administracyjnej, udostępnienia danych osobowych, jeżeli udostępnienie danych spowodowałoby naruszenie dóbr osobistych osoby, której dotyczą, lub innych osób. W przypadku, gdy w gminnym zbiorze meldunkowych znajdują się dane jednej osoby o imieniu i nazwisku z wniosku, która pod wskazanym we wniosku adresem nigdy nie była zameldowana, a wnioskodawca nie przedstawił dodatkowych informacji, takich jak nazwisko rodowe, data urodzenia, miejsce urodzenia, czy nr PESEL, nie można jednoznacznie ustalić czy złożony wniosek dotyczył osoby figurującej w gminnym zbiorze meldunkowym. Tym samym istnieje obawa, że zostaną przekazane dane, dotyczące innej osoby niż wskazana we wniosku. Sytuacja taka zgodnie z art. 44i ust. 5 mogłaby doprowadzić do naruszenia dóbr osoby, której nie dotyczy wniosek o udostępnienie danych.

W jednym przypadku gmina skierowała do występującego z wnioskiem o udostępnienie danych pismo, w którym prosi o dodatkowe dane o osobie, ponieważ w bazie gminnej istnieje kilka osób posługujących się podanym na wniosku imieniem i nazwiskiem. Takie wezwanie nie spełnia wymogów formalnych. W przypadku gdy w gminnym zbiorze meldunkowym znajduje się kilka osób o tym samym imieniu i nazwisku gmina powinna na podstawie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) zawiadomić występującego z wnioskiem o udostępnienie danych o wszczęciu postępowania w sprawie udostępnienia danych z Gminnego Zbioru Meldunkowego. Następnie na podstawie art. 50 § 1 k.p.a. należy wezwać do uzupełnienia wniosku o dodatkowe dane, które pozwolą zidentyfikować osobę, której dane są żądane. W przypadku nie uzupełnienia wniosku gmina na podstawie art. 44i ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych i art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego winna wydać decyzję o odmowie udostępnienia danych osobowych. Powyższe stanowisko organu

nadzorującego zostało przedstawione podczas kontroli. Organ poddawany kontroli udostępnia dane przede wszystkim komornikom sądowym, gminom, straży gminnej, Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie.

Biorąc pod uwagę okres objęty kontrolą oraz realizację zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych wraz z aktami wykonawczymi zespół kontrolny wydaje ocenę **pozytywną z nieprawidłowościami**.

ZALECENIA POKONTROLNE

Zawiadamiając o powyższym proszę o podjęcie stosownych działań zmierzających do uniknięcia wskazanych nieprawidłowości w przyszłości. Zobowiązuję zatem Burmistrza Miasta i Gminy Wschowa do:

1. Przestrzegania i stosowania przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, w szczególności w zakresie prawidłowego informowania stron o podjętych działaniach, zachowania właściwego trybu postępowania, uzupełniania braków formalnych, przestrzegania terminów.
2. Prawidłowego analizowania i oceniania wniosków o udostępnienie danych osobowych i adresowych z gminnego zbioru meldunkowego.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy oczekuję w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano panu: Krzysztofowi Grabka –Burmistrzowi Miasta i Gminy Wschowa.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Jan Świrepo
Wicewojewoda Lubuski

Wykonano w 2 egz.:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Wschowa,
2. a/a.